

Ústavní soud

Joštova 625/8
660 83 Brno

V Brně dne 21. 10. 2020

Sp. zn. nepředchází

ÚSTAVNÍ STÍŽNOST

směřující proti omezení svobody pohybu vládou ČR

zejména pak proti zásahu do základních práv stěžovatelky v důsledku

- *Usnesení vlády ČR ze dne 30. září 2020 č. 957, o vyhlášení nouzového stavu*
- *Usnesení vlády ČR ze dne 21. října 2020 č. 1078, o přijetí krizového opatření*

Žádost o přednostní projednání

Stěžovatelka: **Mgr. Vendula Zahumenská, Ph.D.**, trvale bytem Lidická 700/19,
602 00 Brno

1

Právní zástupce: **David Zahumenský**, advokát AK se sídlem tř. Kpt. Jaroše 1922/3,
602 00 Brno

Účastníci: **Vláda ČR**, Úřad vlády České republiky, nábřeží Edvarda
Beneše 4, Praha 1 - Malá Strana, PSČ 118 01

Elektronicky

Přílohy

- plná moc
- napadená opatření orgánů moci výkonné

I. Úvod

[1] Za posledních sedm měsíců si dopisujeme celkem čile. My vás prosíme o ochranu lidských práv a svobod, právního státu a demokracie, o ochranu lidí – ať už dětí, starých, slabých, nemocných nebo těch, kdo svojí prací pomáhají těmto skupinám kvalitně žít. Vy nás ignorujete nebo zesměšňujete. Bylo by to zábavné, kdyby šlo o intelektuální přestřelku. Jde ale o naše životy, o životy víc než deseti milionů lidí v této zemi, dokonce i o ty, kteří se ještě nenarodili. Proto si přestaňte hrát a začněte se konečně chovat tak, jak se to od lidí ve vašem postavení očekává – chraňte nás před zvláštním státem.

[2] Na jaře jsme vás upozorňovali, že lidi budou trpět. Přijdou o práci, o obživu, o podnikání, které pílali desítky let. Děti budou zavřené doma bez vzdělání a bez sociálních kontaktů. Starým lidem bez přehánění hrozí, že se o ně nebude nikdo chtít a moci postarat, když budeme splácet bilionové dluhy. Ti, kdo zchudnou, se budou zajímat jen o sebe, o své přežití, o své rodiny a už nebudou mít zájem na budování sociálního státu. Nemocným nebude poskytována zdravotní péče, která je dnes standardem. Takovou budoucnost nám právě teď připravuje naše vláda. Když dovolíte, aby politikové a ti, kterým chutná moc, ublížili lidem, aby je zranili, zapříčiníte obrovské utrpení.

[3] Na jaře jste se našim prosbám vysmáli. Teď se to, co jsme říkali, stává realitou. Ve jménu boje s virem a ve jménu jakési pofiderní ochrany určité skupiny obyvatel (byť tito "zranitelní" jsou spíše zneužívání politiky, než aby jim bylo skutečně pomáháno), jste dovolili, aby bylo lidu velmi špatně. Je jen vaše vina to, co se děje. Jedině vy poneseíte odpovědnost za zmařené životy a za bídu, chudobu, zmar a neštěstí, které je teď už téměř nevyhnutelné. Přesto ještě existuje drobná jiskřička naděje. Ještě pořád můžeme vládě sebrat moc, kterou si v rozporu se všemi zásadami uzurpovala, moc, kterou ukradla lidu. Ještě pořád můžeme začít budovat znovu tu společnost, která bude dobrým místem k životu.

[4] Žijeme opravdu ve velmi těžké době, žijeme ve válce. Neválčíme ale s virem, nýbrž bojujeme na život a na smrt o to, co jsme desítky let budovali. Bijeme se za demokracii a svobodu, za krásný život lidských bytostí. Dostali jsme se již, doufejme, na samé dno. Lidé jsou vyděšeni, poštváni proti sobě. Nemůžeme věřit nikomu a ničemu. Je pravdou, že svět už nikdy nebude takový, jaký býval. Z určitého úhlu pohledu je to dobře, naše společnosti byly přecitlivělé a slabé. Teď máme možnost začít znova. Pomozte českému národu, aby došel obrození.

[5] Vy jste ústavní soudci. Byli jste vybráni jako skupina elitních právníků, kteří musí odložit sván ega a svoje obavy a strachy a kteří musí dbát na prospěch celku. Vy jako jediní máte chránit ústavu, lidská práva a nás, občany. Jste jediný nástroj, který národu zbývá, je-li mu opravdu zle. Nesmíte národ zklamat, protože blaničtí rytíři s velkou pravděpodobností vaše chyby nenapraví.

II.

Napadená opatření moci výkonné

II.1. Vyhlášení nouzového stavu vládou ČR

[6] Dne 30. 9. 2020 byl usnesením vlády č. 957 s účinností ode dne 5. října 2020 na dobu 30 dnů Vládou ČR podle čl. 5 a 6 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, vyhlášen pro území České republiky v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru /označovaný jako SARS CoV-2/ na území České republiky nouzový stav.

(dále také jen „Usnesení o vyhlášení nouzového stavu“)

II.2. Krizové opatření vlády spočívající v zákazu volného pohybu osob na celém území ČR

[7] Dne 21. 10. 2020 vláda usnesením č. 1078 v návaznosti na usnesení vlády č. 957 ze dne 30. září 2020, kterým vláda v souladu s čl. 5 a 6 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, vyhlásila pro území České republiky z důvodu ohrožení zdraví v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru /označovaný jako SARS CoV-2/ na území České republiky nouzový stav a ve smyslu § 5 písm. a) až e) a § 6 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů, pro řešení vzniklé krizové situace, rozhodla o přijetí krizových opatření, tímto ve smyslu ustanovení § 5 písm. c) a § 6 odst. 1 písm. b) krizového zákona.

[8] Konkrétně pak vláda

I. zakazuje volný pohyb osob na území celé České republiky (s několika omezenými výjimkami),

II. nařizuje

1. omezit pohyb na veřejně přístupných místech na dobu nezbytně nutnou a pobývat v místě svého bydliště s výjimkou případů uvedených v bodu I tohoto usnesení,

2. omezit kontakty s jinými osobami na nezbytně nutnou míru,

3. pobývat na veřejně přístupných místech nejvýše v počtu 2 osob, s několika omezenými výjimkami

a zachovávat při kontaktu s ostatními osobami odstup nejméně 2 metry, pokud to je možné;

III. omezuje právo pokojně se shromažďovat podle zákona č. 84/1990 Sb., o právu

shromažďovacím, ve znění pozdějších předpisů, tak, že shromáždění se může účastnit celkem nejvýše 100 účastníků, a to ve skupinách po nejvýše 20 účastnících a při zachování rozestupů mezi skupinami účastníků alespoň 2 metry, přičemž každý účastník je povinen mít ochranný prostředek dýchacích cest (nos, ústa), který brání šíření kapének;

(dále jen „Krizové opatření“)

II.3. Krizová opatření i usnesení o vyhlášení nouzového stavu jsou opatřeními obecné povahy

[9] **Stěžovatelka je přesvědčena, že napadená opatření jsou opatření obecné povahy. Jakkoli Ústavní soud již judikoval i opak, současně je jeho judikatura z letošního roku nejednotná a nekonzistentní.**

[10] V nálezu ze dne 19. 11. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 14/07 Ústavní soud dovodil, že „**novelizace soudního řádu správního upravující řízení o zrušení opatření obecné povahy s účinností předcházející účinnosti nového správního řádu nevztahuje takové řízení toliko na opatření obecné povahy, která byla vydána na základě zvláštního zákona – nevyžaduje tedy jejich výslovné označení jako opatření obecné povahy ve zvláštním zákoně. Právní úprava řízení o zrušení opatření obecné povahy upravená soudním řádem správním tak přisvědčuje spíše materiálnímu pojetí opatření obecné povahy. (...) tedy výklad, který akcentovalo i rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 7. 2006 č. j. 1 Ao 1/2006-74 s konstatací, že k posouzení toho, zda je určitý správní akt opatření obecné povahy, je nutno přistupovat materiálně, tj. zda tento naplňuje oba pojmové znaky opatření obecné povahy (tj. konkrétnost předmětu a obecnost adresátů)**“.

[11] Žádný z právních předpisů nestanovuje pozitivně definiční znaky opatření obecné povahy, toliko správní řád č. 500/2004 Sb. jej negativně vymezuje tak, že jde o „**závazné opatření obecné povahy, které není právním předpisem ani rozhodnutím**“.

[12] Jak konstatuje již zmíněné rozhodnutí NSS, č.j. 9 Ao 1/2010 – 84, vládní návrh správního řádu vymezoval opatření obecné povahy jako „**úkon správního orgánu v určité věci, který se přímo dotýká práv, povinností nebo zájmů blíže neurčeného okruhu osob**“. Důvodová zpráva k tomu konstatovala, že „**opatření obecné povahy je zvláštní typ úkonu správního orgánu na hranici mezi správním aktem a právním předpisem. Jeho zavedení je motivováno jednak zahraniční zkušeností, jednak tím, že ve zvláštních právních předpisech se již pod jinými názvy vyskytuje, a dále tím, že moderní chápání vázanosti veřejné správy zákonem tenduje k tomu, aby dotčené osoby měly garantována**

minimální procesní práva i pro ten případ, že se úkon správního orgánu týká jejich zájmů, byť nelze jmenovitě určit účastníky.

[13] Konkrétně stěžovatelka poukazuje především na zmíněné negativní vymezení opatření obecné povahy. Napadená opatření obecné povahy mají formálně podobu usnesení vlády podle čl. 5 a 6 zákona o bezpečnosti, resp. krizového opatření podle krizového zákona. Je zřejmé, že se v těchto případech **nejedná o správní rozhodnutí, nejedná se ale ani materiálně ani o právní předpis**, kterým může být pouze nařízení vlády a vyhlášky ministerstev a jiných ústředních správních orgánů.

[14] Ostatně Ústavní soud již v některých svých usneseních dospěl k závěru, že v případě protiepidemiologických opatření na základě zákona o ochraně veřejného zdraví se jedná o opatření obecné povahy „*a to i z materiálního hlediska*“ (bod 38 usnesení Pl. ÚS 11/20). Pokud pak jsou stejná či podobná opatření přijímána vládou, jedná se materiálně rovněž o opatření obecné povahy, byť by „nosičem“ byl tzv. jiný právní předpis.

[15] **Ostatně podle Ústavního soudu (na základě závazné nálezkové judikatury k územním plánům) i opatření, které je formálně právním předpisem (vyhláška) může být materiálně opatření obecné povahy (Pl.ÚS 14/07 ze dne 19. 11. 2008, N 198/51 SbNU 409).**

[16] Konečně pak je možné poukázat rovněž na to, že krizový zákon (srov. § 9 odst. 3 písm. c)) výslovně počítá s formou opatření obecné povahy pro některá obdobná opatření. Konečně **pak i odborná literatura dospívá k závěru, že vyhlášení stavu nouze či válečného stavu je opatřením obecné povahy** (srov. Rychetský, P.; Langášek, T.; Herc, T.; Mlsna, P. a kol. *Ústava České republiky. Ústavní zákon o bezpečnosti České republiky. Komentář*. Praha 2015: Wolters Kluwer, a. s. in informační systém ASPI): **„Po formální stránce je vyhlášení nouzového stavu (stejně jako vyhlášení stavu ohrožení státu nebo válečného stavu) tím, co teorie a procesní praxe i předpisy procesního správního práva nazývají opatřením obecné povahy.“**

5

[17] Podle stěžovatelky definice krizového opatření dokládá, že se jedná materiálně o opatření obecné povahy. Stěžovatelka dále poukazuje na to, že samotný krizový zákon (srov. § 9 odst. 3 písm. c)) výslovně počítá s formou opatření obecné povahy pro některá obdobná opatření.

[18] Ve vztahu k dosavadním usnesením vydaným Ústavním soudem stěžovatelka odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 2 As 141/2020 – 62: „*Lze si přesto představit, že by se Nejvyšší správní soud i v této situaci mohl rozhodnout od relevantních závěrů Ústavního soudu odchýlit, pokud by pro takový postup měl velmi silné a přesvědčivé argumenty, které by potom byl povinen, v souladu s citovanou judikaturou k precedenční závaznosti rozhodnutí Ústavního soudu, ve svém rozhodnutí podrobně předeštit a tím **vyzvat Ústavní soud k tomu, aby svou právní pozici ještě jednou***

zvážil a případně patřičně revidoval. Stěžovatelka má za to, že s ohledem na závažnost aktuální situace a dopady přijímaných krizových opatření na život jednotlivců nelze po ní požadovat, aby se obrátila nejprve na správní soud a čekala, zda případně svou pozici přehodnotí NSS. Proto s výzvou rovnou obrací na Ústavní soud.

III.

Stručně k osobě stěžovatelky a její legitimaci podat ústavní stížnost

[19] Stěžovatelka je právnička, matka dvou nezletilých dětí. Již od března 2020 se opakovaně obrací na Ústavní soud a dožaduje se toho, aby jeho soudci a soudkyně „dělali svoji práci“ a chránili práva a svobody jednotlivců.

IV.

Přípustnost ústavní stížnosti

[20] Stěžovatelka si je vědoma judikatury Ústavního soudu (např. usnesení ze dne 25. 7. 1994 sp. zn. I. ÚS 92/94), dle níž za zásah orgánu veřejné moci, jímž je porušeno základní právo občana, nelze považovat legislativní činnost. Je si současně vědoma toho, že předmětná opatření (která jsou podle jejího názoru opatřeními obecné povahy ve smyslu správního řádu) by měla být nejprve napadena ve správním soudnictví.

[21] V ideálním případě by tedy měla podání ústavní stížnosti předcházet praktická aplikace zákona příslušnými orgány moci výkonné, tedy vydání autoritativního rozhodnutí, jehož budou stěžovatelé adresáty (resp., která zasáhne do jejich veřejných subjektivních práv), přičemž v úvahu v dané situaci připadá pouze vydání rozhodnutí o uložení správní sankce dle tohoto zákona.

[22] **S ohledem na specifické okolnosti dané věci, kdy podle stěžovatelky došlo a dochází k bezprecedentnímu ohrožení principů demokracie a právního státu, musí být stěžovatelce připuštěna možnost domáhat se ochrany svých garantovaných základních práv i bez tohoto, aby musela nejprve předmětná opatření porušit a být za to sankcionována (případně pak usilovat o jejich zrušení ve správním soudnictví).**

[23] Navíc, pokud by bylo po stěžovatelce vyžadováno, splnění „podmínky“ vydání příslušného správně-trestního rozhodnutí směřujícího proti ní, muselo by se jednat o rozhodnutí, jímž by byla stěžovatelce uložena v rámci správního trestání sankce v podobě pokuty, přičemž aby mohli stěžovatelé „dosáhnout“ tohoto správně-trestního postihu, museli by splnit pro to zcela zásadní podmínku, a **sice jednat v rozporu s povinnostmi stanovenými zákonem, a tedy jednat protiprávně.** Přestože stěžovatelka považuje v této stížnosti předestřená omezení základních práv za ústavně nekonformní, je si vědoma své povinnosti se až do eventuální derogace napadených opatření jimi řídit, přičemž **nelze po ní legitimně očekávat, že bude vědomě a účelově postupovat v rozporu s uloženými povinnostmi, nemá-li se již aktivovat právo na odpor podle čl. 23 Listiny.**

[24] Stěžovatelka rovněž podotýká, že **předmět její ústavní stížnosti má naprosto zásadní přesah nad rámec jejich vlastních zájmů**, neboť namítané zásahy do jejích práv se dotýkají všech osob na území ČR. Stěžovatelka tak poukazuje na ustanovení § 75 odst. 2 zákona o Ústavním soudu, podle kterého Ústavní soud neodmítne přijetí ústavní stížnosti, i když není splněna podmínka podle předchozího odstavce, jestliže: „a) stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy Stěžovatele a byla podána do jednoho roku ode dne, kdy ke skutečnosti, která je předmětem ústavní stížnosti, došlo“. Stěžovatelka se dovolává aplikace tohoto ustanovení, neboť její stížnost podstatně převyšuje zájmy jí samotné a byla podána ve lhůtě 1 roku od přijetí předmětných opatření exekutivy.

[25] Stěžovatelka si je vědoma usnesení Ústavního soudu Pl. ÚS 8/20, kde většina pléna Ústavního soudu nově dovodila povinnost stěžovatele, aby prokázal, že ústavní stížnost přesahuje jeho vlastní individuální zájmy. S ohledem na toto rozhodnutí stěžovatelka zveřejní text této ústavní stížnosti a vyzve občany ČR, aby dali soudcům Ústavního soudu najevo, že předkládané zásahy do základních práv se jich také dotýkají. Stěžovatelka skutečně neví, co jiného by mohla udělat, aby splnila břemeno tvrzení a důkazu. Které usnesením Pl. ÚS 8/20 plénum Ústavního soudu na jednotlivce vložilo.

V.

Nezákonnost a protiústavnost napadených opatření

[26] Stěžovatelka se dovolává **porušení čl. 14 Listiny**, podle kterého:

(1) *Svoboda pohybu a pobytu je zaručena.*

(2) Každý, kdo se oprávněně zdržuje na území České a Slovenské Federativní Republiky, má právo svobodně je opustit.

(3) *Tyto svobody mohou být omezeny zákonem, jestliže je to nevyhnutelné pro bezpečnost státu, udržení veřejného pořádku, ochranu zdraví nebo ochranu práv a svobod druhých a na vymezených územích též z důvodu ochrany přírody.*

[27] Stěžovatelka rovněž namítá, že bylo porušováno zejména **ustanovení čl. 2 Protokolu č. 4 podle kterého:**

1. *Každý, kdo se právoplatně zdržuje na území některého státu, má na tomto území právo svobody pohybu a svobody zvolit si místo pobytu.*

2. *Každý může svobodně opustit kteroukoli zemi, i svou vlastní.*

3. *Žádná omezení nemohou být uvalena na výkon těchto práv kromě těch, která stanoví zákon a jsou nezbytná v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, udržení veřejného pořádku, předcházení zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.*

4. *Práva uvedená v odstavci 1 mohou v určitých oblastech podléhat omezením stanoveným podle zákona a odůvodněným veřejným zájmem v demokratické společnosti.*

V.1. Protiústavnost spočívající v porušení pravidel stanovených v ústavním zákoně č. 110/1998 Sb. (ZOB)

• Vyhlášení nouzového stavu

[28] Podle stěžovatelky v případě vyhlášení nouzového stavu nebyl respektován čl. 6 odst. 1 ZOB, podle kterého „*Nouzový stav se může vyhlásit jen s uvedením důvodů na určitou dobu a pro určité území. Současně s vyhlášením nouzového stavu musí vláda vymezit, která práva stanovená ve zvláštním zákoně a v jakém rozsahu se v souladu s Listinou základních práv a svobod omezují a které povinnosti a v jakém rozsahu se ukládají. Podrobnosti stanoví zákon.*“

[29] Nepromyšlený a v podstatě „amatérský“ přístup exekutivy je patrný již z nevhodného vymezení území. Nouzový stav byl vyhlášen „pro území České republiky“, což ovšem opomíjí skutečnost, že mezinárodní právo za území ČR považuje také např. prostory diplomatických misí (teorie exteritoriality). Vhodnější by bylo použít vymezení prostřednictvím území krajů (srov. čl. 99 Ústavy), které bylo již při vyhlášení nouzového stavu využito v minulosti.

[30] Za daleko podstatnější nedostatek je ovšem nutno považovat to, že **usnesení o vyhlášení nouzového stavu v rozporu s výslovným textem čl. 6 odst. 1 ZOB neobsahuje vymezení, „která práva stanovená ve zvláštním zákoně a v jakém rozsahu se v souladu s Listinou základních práv a svobod omezují a které povinnosti a v jakém rozsahu se ukládají“.**

8

[31] Jak patrně, **usnesení o vyhlášení nouzového stavu žádné takové „vymezení“ ani cokoliv tomu i jen podobného neobsahuje.** Zde lze poukázat na analýzu z pera advokáta Tomáše Sokola:

„Neříkám, že to je principiálně špatně, naopak, skutečně mohou nastat a také již nastaly situace, kdy není možné svolávat Parlament a vláda musí mít v ruce instrumenty k operativnímu řešení nečekaných situací. To ale nic nemění na tom, že tento instrument dává výkonné moci velice silný mandát pro nejzásadnější zásahy do občanských práv. Z toho důvodu se domnívám, že není možné, aby to, co v tomto usnesení o vyhlášení nouzového stavu má být, tedy vymezení práv, která se omezují, bylo někde jinde, v jiném právním předpise. A to i kdyby k vyhlášení tohoto následujícího právního předpisu měla vláda dostatečnou legitimitaci, což, jak budu dovozovat, ani nemá. A i kdyby k vyhlášení tohoto „doplňku“ došlo těsně po vyhlášení usnesení o nouzovém stavu.

Podle mého názoru musí být již v tomto předpise o vyhlášení nouzového stavu jasně deklarováno, jaká práva budou omezena. Tedy například právo shromažďování, právo svobody pohybu, právo nedotknutelnosti osoby a nedotknutelnosti obydlí atd.

To, co pak může následovat v nějakých dalších opatřeních vlády, již je faktická realizace tohoto průlomů do vymezených občanských práv, například karanténními opatřeními, omezením provozu restaurací atd. Současná konstrukce nouzového opatření a

navazujících krizových opatření, ovšem obsahuje pouze tuto technickou stránku omezení ústavních práv, nikoliv však jejich předchozí výčet. V tomto se tedy s Janem Wintrem neshodují a zjevně shodný názor jako já má již zmiňovaný komentář ASPI.

Existuje další důvod, proč podle mého názoru nelze absenci vymezení sistovaných práv v usnesení o vyhlášení nouzového stavu zhojit usnesením vlády o krizových opatřeních. Konstrukce průlomu do ústavních práv je postavena na oprávnění vlády, primárně vyhlásit nouzový stav. To se děje podle zmiňovaného zákona o bezpečnosti ČR.

Teprve je-li vyhlášen nouzový stav, může vláda podle jiného právního předpisu, tedy podle zákona č. 240/2000 Sb., krizového zákona (dále také jen „kriz. zák.“) přijímat krizová opatření. Jinak řečeno, pro přijetí krizového opatření spočívajícího například v omezení pohybu osob, je nezbytné, aby před tím existovalo platné a účinné usnesení o nouzovém stavu.¹

[32] Již tento nedostatek je podle stěžovatelky nutno shledat jako natolik závažný, aby Ústavní soud vedl ke zrušení tohoto opatření, jakož i navazujících opatření exekutivy, která byla vydána bez toho, aby byla respektována procedura vyžadovaná ústavním pořádkem ČR.

• Absence přezkumu ze strany poslanecké sněmovny

[33] Opatření o vyhlášení nouzového stavu nebylo dosud přezkoumáno ze strany zákonodárského sboru, přestože například Komentář k tomuto ustanovení publikovaný v ASPI, je v tomto směru dosti striktní a uvádí: „**Čl. 6 stanovuje rigidní pravidla pro vyhlášení nouzového stavu. Bez splnění náležitostí, které jsou v odst. 1 a 2 uvedeny, by vyhlášení nouzového stavu mělo být zrušeno Poslaneckou sněmovnou. Pokud se tak nestane, je možné chápat, podle autorů tohoto komentáře, od doby skončení jednání Poslanecké sněmovny o problému (co může být i nereagování na oznámení o vyhlášení stavu) vyhlášení nouzového stavu jako nulitní.**“

[34] Je nutno konstatovat zásadní ústavněprávní deficit, ke kterému by se Ústavní soud měl vyjádřit. Poslanecká sněmovna po vyhlášení nouzového stavu opakovaně jednala. Přestože nic zákonodárskému sboru nebránilo v tom, aby byl přezkoumán postup exekutivy, k tomuto přezkoumání nedošlo.

[35] Jakkoli lze ústavní pojistku spočívající v tom, že musí dojít k přezkumu vyhlášení nouzového stavu ze strany exekutivy považovat za ne zcela dostatečnou (vláda má zpravidla v poslanecké sněmovně většinu a *de lege ferenda* by bylo na místě uvažovat

¹ Místopředseda ČAK Tomáš Sokol: O nouzovém stavu a jeho účinnosti. Advokátní deník. Dostupné z <https://advokatnidenik.cz/2020/03/23/mistopredseda-cak-tomas-sokol-o-nouzovem-stavu-a-jeho-ucinnosti/>

na zpřísnění garancí proti zneužití moc, **jak doporučuje ústavní právník Zdeněk Koudelka²⁾**, je nutné trvat na přísném dodržování ústavněprávní procedury.

• Závěr

[36] Exekutiva podle stěžovatelky nedodržela ústavně a zákonem stanovenou proceduru pro vyhlášení nouzového stavu a omezení základních práv a svobod. ESLP konstatoval, že požadavek předvídatelnosti a kvality zákona je formulován proto, aby každá osoba mohla - v případě potřeby za pomoci znalých poradců - přizpůsobit své chování (srov. rozhodnutí *Amann proti Švýcarsku*, § 56, nebo *Rotaru proti Rumunsku*, § 55). Způsob vydávání opatření exekutivy je chaotický, zmatečný a neodpovídá požadavkům předvídatelnosti zákona. Stěžovatelka poukazuje na rozsudek ze dne 23. února 2017 ve věci č. 43395/09 – *De Tommaso proti Itálii*, kde Velký senát ESLP jednomyslně rozhodl, že nejasnost a nepředvídatelnost italské právní úpravy týkající se zvláštního policejního dohledu uloženého osobě považované za hrozbu společnosti představovala porušení svobody pohybu zaručené v článku 2 Protokolu č. 4. Soud dále jednomyslně shledal, že nařízení policejního dohledu bez veřejného projednání vedlo k porušení čl. 6 odst. 1 Úmluvy.

V.2. Protiústavnost spočívající v tom, že nebylo postupováno podle Pandemického plánu ČR, napadená opatření nebyla založena na doporučení odborníků a odborných komisí/rad

10

[37] První Pandemický plán ČR byl přijat usnesením vlády v roce 2001. Vznikl tehdy na doporučení Světové zdravotnické organizace, která už v roce 1999 vytvořila globální plán v souvislosti s hrozbou pandemie chřipky. Český národní plán, na který navazují i plány jednotlivých krajů, byl poté třikrát revidován. Nejdříve v letech 2004 a 2006, kdy reagoval mimo jiné na tehdejší nebezpečí tzv. ptačí chřipky. Další (a zatím) poslední aktualizace proběhla v roce 2011.

[38] Ta už se ale netýkala jenom chřipky, plán byl totiž tehdy uzpůsoben daleko šířeji i pro potřeby dalších infekčních onemocnění. **V úvodu tohoto dokumentu se výslovně mluví například o SARS, tedy taktéž virovém onemocnění dýchacích cest způsobeném koronavirem (podobným jako dnes covid-19).** Ve stále platném textu vystaveném i na stránkách Ministerstva zdravotnictví je uvedeno, že hrozba nových infekčních onemocnění vyžaduje v mnoha bodech implementaci shodných opatření jako u chřipky. **Z toho je zjevné, že poslední verze Pandemického plánu ČR platí i pro nynější pandemii způsobenou novým typem koronaviru.**

² Zdeněk Koudelka: Prezident, vláda a nouzový stav. Názory aktuálně. Dostupné z <http://blog.aktualne.cz/blogy/zdenk-koudelka.php?itemid=36251>

[39] Podle schváleného Pandemického plánu ČR je Komise pro řešení výskytu závažných infekčních onemocnění v České republice („Ústřední epidemiologická komise“ dále jen ÚEK) pracovním orgánem vlády ČR. Mezi její hlavní úkoly patří:

- a) informovat vládu o průběhu a důsledcích výskytu závažných infekčních onemocnění včetně výskytu chřipky způsobené novou variantou chřipkového viru v případě vzniku pandemie chřipky,
- b) koordinovat a kontrolovat činnost krajských komisí pro řešení výskytu závažných infekčních onemocnění včetně výskytu chřipky způsobené novou variantou chřipkového viru v případě vzniku pandemie chřipky,
- c) vyhodnocovat vývoj epidemiologické situace,
- d) doporučovat vládě přijímání příslušných protiepidemických opatření s celostátní působností.

[40] Jako zcela zásadní pochybení stěžovatelka spatřuje to, že v rozporu se schváleným Pandemickým plánem ČR nebyla napadená opatření založena na doporučeních ÚEK. Přitom, jak vyplývá ze znění § 39 odst. 1 krizového zákona se v případě, kdy vzniklé ohrožení má povahu nákazy stává „Ústřední nákazová komise součástí Ústředního krizového štábu“.

[41] Ústřední epidemiologická komise se pod ministrem Adamem Vojtěchem sice na chvíli rozjela (od února 2020 se sešla čtyřikrát), ale její práce byla přerušena v půli května. Potom si dala na čtyři měsíce nepochopitelně „pauzu“. Fakticky tím byl opět porušen **pandemický plán, ten totiž výslovně žádá pravidelné jednání komise a výměnu informací s centrálními úřady i kraji ve všech fázích pandemie**. Přitom třeba na Slovensku se tamní vládní Pandemická komise scházela i během léta a stále plní roli hlavního orgánu pro zvládání pandemie.

[42] ÚKŠ je součástí struktury Bezpečnostní rady státu. Jeho hlavní devízou je, že zrychluje akceschopnost exekutivy při reakci na krize. Zasedají v něm experti, kteří jsou na odborné diskuse připravení. V kompetenci má záchrannou, logistickou a informační agendu. Jeho hlavním úkolem je navrhnout vládě konkrétní opatření, o nichž pak kabinet pouze hlasuje. Vláda tak má uvolněné ruce pro politická rozhodnutí. Podle charakteru krizové situace jmenuje předseda vlády ČR a BRS, který rozhoduje o aktivaci ÚKŠ, předsedou ÚKŠ ministra vnitra nebo ministra obrany.

[43] Bezpečnostní rada státu zasedala dne 16. září 2020, kdy ale podle informací dostupných na jejích stránkách vůbec nebyla otázka nouzového stavu či epidemiologické situace nastolena.³

[44] Ostatně ani ze zápisů jednání vlády není zřejmé, že by vláda postupovala na základě doporučení ÚEK či Bezpečnostní rady státu. Postup vlády je tak nutno považovat za svévolný.

³ <https://www.vlada.cz/scripts/detail.php?pgid=548>

V.3. Protiústavnost spočívající v tom, že nebyla následována doporučení mezinárodních lidskoprávních institucí

[45] Generální tajemník Rady Evropy poznamenal, že jakákoli nouzová opatření „**by měla být v souladu s ústavou [...] a případně podléhat přezkumu ústavním soudem**“. (Respecting democracy, rule of law and human rights in the framework of the COVID-19 sanitary crisis - 7 April 2020).

[46] Benátská komise zdůraznila ve stanovisku z 16. 4. 2020 (CDL-PI(2020)003) význam soudního přezkumu, pokud jde o vyhlášení a prodloužení nouzového stavu. Ve svém stanovisku CDL-AD(2011)049 Benátská komise zdůrazňuje, že "**vládní agentury musí fungovat v rámci zákona a jejich opatření musí podléhat soudnímu přezkumu**". Zdůrazňována je rovněž role přezkumu ze strany zákonodárního sboru.

Dokument Rady Evropy, který se týká právě nedodržování demokratických pravidel během údajného boje s koronavirem (dostupný ve zkrácené české verzi zde <https://www.uouu.cz/respekt-k-nbsp-demokracii-pravimu-statu-a-nbsp-lidskym-pravum-behem-pandemie-covid-19/d-44699>) zdůrazňuje zejm. následující:

- a. Při přijímání opatření v době nouze je třeba dodržovat principy právního státu a demokracie. Zejména se jedná o:
 - i. **Princip legality.** Základním principem právního státu je, že výkon státní moci musí být v souladu s právem, přičemž právo v této souvislosti zahrnuje nejen akty parlamentu, ale také například mimořádná nařízení vlády, **pokud mají ústavní základ.**
 - ii. **Omezené trvání nouzového stavu a mimořádných opatření.** Během nouzového stavu mohou vlády získat pravomoc vydávat právní předpisy (nařízení), nicméně tato pravomoc by měla být omezena dobou trvání stavu nouze a zároveň by veškeré právní předpisy přijaté během stavu nouze **měly zahrnovat jasná časová omezení doby trvání těchto výjimečných opatření.**
 - iii. **Princip nezbytnosti.** Omezený rozsah legislativy přijímané ve stavu nouze a princip nezbytnosti vyžaduje, aby **mimořádná opatření modifikovala běžná pravidla a postupy demokratického rozhodování v co nejmenším rozsahu.**
 - iv. **Rozdělení pravomocí a kontroly výkonné moci v nouzovém stavu.** Orgány moci výkonné by měly být schopny jednat rychle a efektivně, což může vyžadovat přijetí jednodušších rozhodovacích postupů. Parlamenty musí mít pravomoc kontrolovat moc výkonnou, zejména by měly ověřovat, zda jsou nouzové pravomoci výkonné moci stále oprávněné, a zároveň by měly mít možnost rozhodnutí moci výkonné změnit či zrušit. **Současně by měly být zachovány klíčové funkce soudnictví, zejména ústavního soudnictví, aby bylo možné posoudit omezení lidských práv zavedená nouzovou legislativou.**

[47] Dále lze odkázat na **Stanovisko Rady evropských advokátních komor (CCBE) ohledně systémových rizik zasahujících do principů právního státu v době pandemie**,⁴ podle kterého i v době nouzového stavu musí platit zejména následující limity:

- „stav nouze“ a „zvláštní pravomoci“ **musí mít vždy oporu v zákoně (případně ústavním zákoně) a musí být o nich hlasováno v parlamentu,**
- trvání nouzových opatření musí být časově omezeno a může být prodlouženo jedině dalším zákonem schváleným parlamentem,
- **přijatá mimořádná opatření musí být potvrzena zákonem odhlasovaným v parlamentu se stanovením doby jejich účinnosti,** jejímž uplynutím přestávají platit,
- **opatření musí být přiměřená a musí respektovat základní lidská práva a svobody garantované Chartou a mezinárodními smlouvami a úmluvami,**
- **soudní přezkum všech opatření musí být zaručen a nelze jej nikterak omezit,**
- **po dobu trvání nouzových opatření musí být advokátům za všech okolností umožněno plnit svou společenskou roli – ochranu práv a oprávněných zájmů jednotlivců a organizací včetně pomoci těmto subjektům při realizaci jejich práva na přístup ke spravedlnosti.**

13

[48] Stěžovatelka **poukazuje také na Sdělení Evropské komise**,⁵ které se **týká kroků jednotlivých členských států během „pandemie“**. Ve sdělení se zdůrazňuje, že **by země již neměly přistoupit k celostátním „karanténám“, které mají negativní dopad na sociální sféru a na ekonomiku**. Dále se ve sdělení dočteme, že vlády by si měly dát pozor na to, jaká opatření hodlají přijímat, aby nebyly v konfliktu s dodržováním principů právního státu a demokracie.

[49] Žádný z těchto bodů nebyl v ČR od března 2020 až dosud dodržen. ČR se nenachází ve vzduchoprázdnu. Podle čl. I odst. 2 Ústavy *Česká republika dodržuje závazky, které pro ni vyplývají z mezinárodního práva*. Toto ustanovení není ze strany české vlády respektováno.

[50] Je povinností Ústavního soudu se konečně zastat lidských práv a po výkonné moci vyžadovat dodržování veškerých pravidel, která jsou vytvořena pro její kontrolu.

⁴ <https://advokatnidenik.cz/2020/06/11/rizika-pro-pravni-stat-a-potreba-posilovani-systemu-pravni-pomoci-v-eu/>

⁵ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/communication_-_short-term_eu_health_preparedness.pdf?fbclid=IwAR0xsEk12AtIPbvyOM5XdDcad9Blqs0G3cID3LaxtD3U9lpg8zexb6OC6b0

V.4. Protiústavnost spočívající v absenci odůvodnění předmětných opatření

[51] Svoboda pohybu a pobytu je odrazem obecné svobody jednání a v tomto směru ji můžeme zařadit mezi klasická přirozená práva negativní povahy. Jak uvedl Výbor pro lidská práva ve svém obecném komentáři č. 27 z roku 1999, svoboda pohybu je "nezbytnou podmínkou svobodného rozvoje osobnosti."

[52] Podle krizového zákona (který provádí ustanovení ZOB) „*Za nouzového stavu nebo za stavu ohrožení státu lze na nezbytně nutnou dobu a v nezbytně nutném rozsahu omezit ... c) svobodu pohybu a pobytu ve vymezeném prostoru území ohroženého nebo postiženého krizovou situací*“.

[53] K náležitostem odůvodnění opatření obecné povahy se NSS vyjádřil již v rozsudku ze dne 16. 12. 2008, č. j. 1 Ao 3/2008 - 136, publikovaném pod č. 1795/2009 Sb. NSS: „**Podle § 173 odst. 1 správního řádu musí opatření obecné povahy obsahovat odůvodnění. Jeho specifický obsah je blíže určován řadou ustanovení ... Z § 68 odst. 3 užitého přiměřeně dle § 174 odst. 1 správního řádu je však zřejmé, že v tomto odůvodnění nesmí zejména chybět esenciální obsahové náležitosti odůvodnění běžného správního rozhodnutí. I v odůvodnění opatření obecné povahy je tak nutno uvést důvody výroku, podklady pro jeho vydání a úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů.**“

[54] Ve stejném rozhodnutí pak NSS dodává: „**Nutno zdůraznit, že v případě faktické nepřezkoumatelnosti této části odůvodnění opatření obecné povahy není úkolem soudu, coby orgánu, jemuž přísluší pouze přezkum vydaného opatření obecné povahy, aby nahrazoval skutková zjištění a právní závěry, které měl učinit správní orgán, a zasahoval tak do jeho působnosti.**“

[55] Ústavní soud, byť v souvislosti se správními akty normativními, výslovně konstatoval, že od menších obcí nelze očekávat, že své právní předpisy budou formulovat ve stejné kvalitě, jakou by měly mít formulace zákonných norem, neboť obce zpravidla nedisponují erudovanými legislativci (např. Pl. ÚS 45/05), což je nutno *mutatis mutandis* vztáhnout i na napadené opatření obecné povahy. Za pomoci argumentu *a contrario* je nutno dovodit, že v případě napadených opatření, které byly přijaty vládou, resp. ministerstvem, je **důvodné trvat na řádném odůvodnění, jakož i splnění dalších formálních požadavků**. Ústřední orgány státní správy disponují rozsáhlým aparátem úředníků a odborníků, kteří mohou zajistit bezvadné splnění všech zákonných požadavků.

[56] Je zřejmé, že požadavky založené judikaturou NSS a ÚS nejsou v případě žádného z napadených opatření splněny. Přestože jsou ukládána zcela zásadní opatření, která zásadním způsobem omezují základní práva a svobody jednotlivců, odůvodnění napadených opatření absentuje.

[57] **Z usnesení o vyhlášení nouzového stavu není možné ani seznat, v čem spočívá naplnění zákonných ustanovení (např. v čem je splněna podmínka podle čl. 5 ZOB, podle kterého se musí jednat o pohromu, která ve „značném rozsahu“**

ohrožuje životy, zdraví nebo majetkové hodnoty anebo vnitřní pořádek a bezpečnost.

[58] **Z odůvodnění napadených opatření není možné seznat, proč byla zvolena právě tato opatření, zda byla zvažována jiná (mírnější opatření), apod. V případě opatření o vyhlášení nouzového stavu pak odůvodnění zcela absentuje, přestože byla zvolena maximální přípustná délka trvání daného opatření!** Je tak podle stěžovatelky možné dovodit, že již na základě nedostatečného odůvodnění napadených opatření je dána jejich nezákonnost.

[59] **Analogicky lze poukázat na postup v rozporu s doktrínou tzv. zesílených důvodů, jak byla rozpracována v judikatuře Ústavního soudu** srov. zejména nálezy ze dne 12. 12. 2013 sp. zn. I. ÚS 2665/13 (N 217/71 SbNU 545), ze dne 4. 5. 2015 sp. zn. I. ÚS 217/15 (N 85/77 SbNU 247) nebo ze dne 14. 9. 2016 sp. zn. I. ÚS 2652/16]. Tato doktrína je založena na požadavku, aby v případě vzetí do vazby na základě ne zcela úplně či dostatečně zjištěného skutkového stavu (např. se nepodařilo vyslechnout všechny svědky či prověřit důkladně všechny důležité okolnosti) orgány činné v trestním řízení důkazní situaci při trvajícím podezření podložily dalšími důkazy ve prospěch pokračování ve vazebním stíhání. Nelze pouze mechanicky přebírat několik měsíců staré názory a ponechávat důkazní situaci v nejasnosti.

[60] To platí také v situaci nyní předkládané. **I pokud by snad bylo možné připustit přijetí opatření na jaře 2020 bez odůvodnění či pouze se stručným odůvodněním daným krizovou situací, tak pokud jde o současnou situaci o půl roku později, je na místě již plně trvat na požadavku řádného odůvodnění kroků exekutivy.**

15

V.5. Nebyly dány důvody pro vyhlášení nouzového stavu a přijetí napadeného krizového opatření, opatření jsou nepřiměřená

[61] Stěžovatelka namítá, že nebyly splněny podmínky "veřejného ohrožení státní existence" ve smyslu čl. 15 Úmluvy (viz *Lawless v. Irsko* č. 3, 332/57). Česká republika navíc nevyužila ani stanoveného postupu, aby podle čl. 15 Úmluvy derogovala po dobu vyhlášení nouzového stavu jakákoli práva zaručená Úmluvou a jejími protokoly a došlo tedy rovněž k porušení tohoto ustanovení.

[62] **Závazný Pandemický plán České republiky konstatuje, že v případě sezónní epidemie běžné chřipky onemocní 5 až 10 % obyvatelstva (v podmínkách ČR tedy zhruba pět set tisíc až jeden milion obyvatel).**

[63] Po celou dobu v ČR nebyla ani situace pro vyhlášení epidemie,⁶ počty nemocných tomu nikdy neodpovídaly. Nelze přitom zaměňovat počty pozitivně testovaných osob s počty nemocných, zvláště pak když do počtů pozitivně testovaných jsou zahrnuty tzv. re-testy a exekutiva opakovaně s prezentovanými čísly manipuluje.

⁶ Nebyly naplněny požadavky na počty nemocných, které jsou stanoveny pro epidemii chřipky
<http://www.khsova.cz/obcanum/otazky-chripka>

[64] Kapacity nemocnic nebyly a nejsou zahlceny, naopak se ukazuje (a potvrdil to veřejně i ministr zdravotnictví Roman Prymula), že se v nemocnicích aktuálně nacházejí „pacienti“, kteří nemají žádné příznaky a důvodem jejich pobytu v zařízení je skutečnost, že se nemají kam vrátit. Není pochopitelné, proč pro tuto situaci stát nevyčlenil dostatek kapacit jak materiálních, technických a personálních. Velmi aktuální prezentace prof. Černého z října 2020 také dokládá, že nedochází k zahlcení nemocnic. Naopak kapacity jsou vyšší, než tomu bylo v této části roku v předchozích letech.⁷

[65] Podle vyjádření předních českých odborníků, a to jak virologů, tak klinických lékařů, kteří se pohybují v nemocnicích na JIP, jde o nemoc jako je každá jiná. Zde lze poukázat na zásadní důkaz – oficiální prezentaci staženou z webových stránek Ministerstva zdravotnictví ČR. Tato byla prezentována dne 3. 8. 2020 na oficiální tiskové konferenci ministerstva v souvislosti se zveřejněním mapy stupňů pohotovosti. Z prezentace *Nákaza COVID-19 a systém lůžkové péče ČR - prof. MUDr. Vladimír Černý, Ph.D.⁸, FCCM* vyzdvihujeme tyto závěry:

- „Počty a průběh COVID-19 u pacientů v ČR nejsou důvodem považovat onemocnění za více „závažné“ než jiná infekční onemocnění, která mohou mít těžký nebo smrtelný průběh ...“
- „Mějme stále na paměti, že na některé nemoci se umírá a nadále i bude a že úmrtí na COVID-19 není známkou selhání péče nebo někoho jiného ...“
- „COVID-19 je nutno vnímat jako další infekční onemocnění, na jehož přítomnost si musíme v našich životech zvyknout a adaptovat ...“

[66] Z údajů WHO nebo americké CDC vyplývá, a poukazují na to mnozí odborníci, a ostatně i náš ministr zdravotnictví Prymula, že Covid má smrtnost okolo 0,4% (a toto číslo se spíše bude snižovat). **Z hlediska společnosti a z hlediska toho, jaká ohrožení mohou přijít, jde o marginální problém.**

[67] Ohrožení právního státu a demokracie a vychýlení kontroly moci směrem k nekontrolovanému rozšiřování pravomocí exekutivy, a to podstatným způsobem, je pro společnost mimořádně nebezpečné a činí ji to velmi fragilní.

[68] V této souvislosti nelze pominout naprostou ignoraci dalšího významného principu právního státu ze strany vlády, kterým je princip právní jistoty, jehož nezbytnou součástí je jak **předvídatelnost práva**, tak i **legitimní předvídatelnost postupu orgánů veřejné moci** v souladu s právem a zákonem stanovenými požadavky. **Předvídatelnost práv** je jedním ze základních prvků principu právní jistoty, bez jehož respektování si nelze demokratický právní stát představit. Vláda a ministr zdravotnictví však rozhodují zcela

⁷ <https://koronavirus.mzcr.cz/tiskovy-brifink-ministra-zdravotnictvi-romana-prymuly-k-prubeznemu-hodnoceni-vyvoje-epidemie-covid-19/>

⁸ <https://koronavirus.mzcr.cz/wp-content/uploads/2020/08/N%C3%A1kaza-COVID-19-a-syst%C3%A9m-l%C5%AF%C5%BEkov%C3%A9-p%C3%A9%C4%8De-%C4%8CR.pdf>

nepředvídatelně, chaoticky a nekonzistentně, což zásadním způsobem narušuje důvěru občanů a poskytuje prostor pro svévoli orgánů veřejné moci.

[69] Ústavní soud pro účely posouzení přiměřenosti zásahu do konkrétního ústavním pořádkem garantovaného základního práva či svobody aplikuje ve své ustálené judikatuře třístupňový test proporcionality v rámci kterého zkoumá „*zda předmětné opatření sleduje legitimní (ústavně aprobovaný) cíl jeho omezení, a pokud ano, zda je toto opatření k dosažení tohoto cíle vhodné (požadavek vhodnosti), dále, zda tohoto cíle nelze dosáhnout jiným způsobem, jenž by byl k dotčenému základnímu právu šetrnější (požadavek potřebnosti), a nakonec, zda zájem na dosažení tohoto cíle v rámci určitého právního vztahu převáží nad dotčeným základním právem (proporcionalita v užším smyslu).*“ – srov. např. nález Ústavního soudu ze dne 10. 7. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 31/13.

[70] Stěžovatelka poukazuje na to, že předmětnými opatřeními se „zakazuje volný pohyb osob na celé České republiky“. Stěžovatelka má za to, že takové omezení krizový zákon neumožňuje. Ostatně k takovému výkladu, který neumožňuje státu podobný plošný zákaz (byť by z něj byly stanoveny výjimky) dospěl také rakouský ústavní soud. **Ten v rozhodnutí V 363/2020 ze dne 14. července 2020 prohlásil za protiústavní opatření spolkového ministra zdravotnictví a sociálních věcí, který vydal obecný zákaz vstupu na veřejná místa pouze s několika výjimkami (např. vstup pouze s lidmi, kteří žijí ve společné domácnosti ve vzdálenosti nejméně 1 metru od ostatních lidí).**

[71] Soud rozhodl, že ustanovení oddílů 1, 2, 4 a 6 opatření jsou protiprávní, protože překračují limity uložené odpovědnému spolkovému ministrovi podle oddílu 2 zákona o opatřeních COVID 19. Podle ústavního soudu bylo klíčové, že nařízení nejen zakazovalo vstup na určitá konkrétně vymezená místa. Výjimky v oddíle 2 vyhlášky nemění skutečnost, že oddíl 1 opatření „je založen na zásadě obecného zákazu výstupu“. Na takový komplexní zákaz se však nevztahuje zákon o opatřeních COVID-19. Tento zákon neposkytuje základ pro vytvoření povinnosti zůstat na konkrétním místě, zejména ve vašem vlastním domě.

[72] Rozhodnutí uvádí, že zákonodárce může určit místa, do nichž je zakázán vstup, konkrétním nebo abstraktním způsobem, aby zabránil šíření COVID – 19, může také zakázat cizincům vstupovat do regionálně omezených oblastí, jako jsou místní oblasti nebo obce. Opatřením je však zakázán vstup do veřejného prostoru mimo svůj vlastní domov (v širokém smyslu čl. 8 EÚLP) obecným zákazem vstupu.

[73] **To podle rakouského soudu neznamená, že zvláštní zákaz nelze odůvodnit přítomností zvláštních okolností, s výhradou časových, osobních a faktických omezení, pokud se takové opatření může ukázat jako přiměřené intenzitě zásahu. V každém případě takové dalekosáhlé omezení volného pohybu osob, protože opatření toto právo v zásadě porušuje, vyžaduje konkretizovaný a odpovídajícím způsobem konkrétnější právní základ.**

VI.

Návrh

[74] **Stěžovatelka navrhuje, aby Ústavní soud rozhodl, že předmětná stížnost je ve smyslu § 39 ZÚS naléhavá a projednal ji přednostně s nejvyšším urychlením.**

[75] **Stěžovatelka navrhuje, aby Ústavní soud analogickou aplikací § 58 odst. 3 zákona o Ústavním soudu stanovil vykonatelnost zrušujícího nálezu s odstupem jednoho dne od doručení nálezu účastníkům řízení, aby vláda České republiky měla přiměřený časový prostor pro eventuální přijetí nových ústavně konformních opatření.**

[76] **Stěžovatelka navrhuje, aby Ústavní soud vydal tento nále:**

- I. Vyhlášením nouzového stavu usnesením vlády ze dne 30. září 2020 č. 957 a krizovým opatřením přijatým usnesením vlády ČR ze dne 21. října 2020 č. 1078 byla porušena základní práva a svobody stěžovatelky.**
- II. Uvedená opatření se proto tímto nálezem ruší.**

Mgr. David Zahumenský, advokát na základě plné moci